

Academische Werkplaatsen Autisme

In Autisme Magazine hebben we de afgelopen twee jaar regelmatig gepubliceerd over projecten van de beide Academische Werkplaatsen Autisme: Samen Doen! en Reach-Aut. Na 2,5 jaar is het nu tijd voor een terugblik – en een blik vooruit met de beide programmaleiders: Kirstin Greaves-Lord (Samen Doen!) en Hilde Geurts (Reach-Aut). Over de kansen die zij zien, waar ze trots op zijn en welke ambities zij hebben voor de komende jaren.

De beide Academische Werkplaatsen Autisme (AWA's) zijn in 2014 opgericht op advies van de Gezondheidsraad (rapport: Kennisinfrastructuur autismespectrumstoornissen, 2012). Het kabinet gaf ZonMw naar aanleiding van dat advies de opdracht om via subsidie te stimuleren dat wetenschappers, professionals en ervaringsdeskundigen intensiever gingen samenwerken, zodat kennis en ervaring rondom autisme beter gebundeld en benut zouden worden. Met als uiteindelijk doel het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en de zorg voor mensen met autisme - en daarmee hun kwaliteit van leven.

Dit leidde tot de oprichting van twee Academische Werkplaatsen, met ieder een eigen focus: *Samen Doen!* richt zich op het bevorderen van de participatie van mensen met autisme in de samenleving via onderwijs, werk, wonen en relaties. Bij *Reach-Aut* ligt de focus op de doorstroom van kennis uit de wetenschap naar de praktijk en vice versa.

Verwachtingen vooraf:

Kirstin Greaves-Lord: 'De belangrijkste kans die ik zag was dat deskundigen vanuit diverse disciplines/invalshoeken hun kennis en ervaring gingen uitwisselen en bundelen. Zo ontstaat er synergie: een som die meer is dan de onafhankelijke delen. Door open te staan voor elkaars unieke referentiekader en zienswijze en hier samen verbindingen tussen te leggen, komen we tot meer overstijgende en verdiepende inzichten. Dit verbetert de kwaliteit van ons dagelijks werk en van de producten die we samen ontwikkelen. Het schooltransitiemanagementprogramma STAP is bijvoorbeeld een product waar naast, mensen uit onderwijs, Hogescholen, Academische centra en de GGZ samen aan werken. Zonder dit brede spectrum aan input zou het nooit zo'n rijk programma worden.'

Hilde Geurts: 'De belangrijkste verwachting was dat we prioriteit hebben gegeven aan daadwerkelijke verbinding tussen verschillende

partijen binnen het autismeveld. Dus niet alleen wetenschappers en klinici laten samenwerken, maar juist ook ervaringsdeskundigen (mensen met autisme/autisten en hun naasten) en beleidsmakers. Dus te zorgen voor verbinding tussen partijen die wel van elkaars bestaan op de hoogte zijn, maar die elkaar nog niet gevonden hebben in samenwerkingen. Deze verbinding zou dan ook praktische resultaten moeten opleveren. Dus niet alleen dat we meer dezelfde taal spreken, maar bijvoorbeeld ook mogelijke nieuwe interventies, zicht op bepaalde risico- en beschermingsfactoren of een beleidsadvies.'

Trots op:

Hilde Geurts: 'Echt mooi is dat er een aantal projecten is waar juist door de kruisbestuiving echt andere stappen zijn gezet dan wanneer iedereen op zijn eigen vertrouwde eilandje had geopereerd. Een con-

'Open staan voor elkaars zienswijze leidt tot meer inzicht en betere producten'

Academische Werkplaats Samen Doen!

Huidige speerpunten:

- Vroegherkenning en vroegbehandeling stimuleren
- Leerkrachten toerusten
- Onderwijstransitie van po naar vo versoepelen
- Relationale en seksuele vorming
- Arbeidsparticipatie bevorderen
- Passende woonplekken faciliteren
- Zorgtransitie van jeugd naar volwassenen bevorderen

Meer informatie: Autisme-samendoen.nl

creet voorbeeld is dat er gezamenlijk is nagedacht over de inhoud van een psycho-educatie (wat zijn belangrijke thema's, hoeveel mensen in een groep, etc.), maar ook; wat zijn belangrijke uitkomstmaten? Dit soort discussies hebben niet alleen tot een betere inhoud geleid maar ook tot uitwerking in daaraan gerelateerde kleine projecten. Er is dus daadwerkelijk kruisbestuiving.'

Kirstin Greaves-Lord: 'Ik ben er trots op dat er inderdaad synergie is ontstaan en dat dit tot concrete resultaten leidt; gedegen interventies, leerzame bijscholing, etc. Bovendien lukt het door verenigde krachten om producten op grotere schaal naar een hoger niveau te tillen. Eerder was bijvoorbeeld alleen een kleine pilot in één regio haalbaar geweest, nu kunnen we een gedegen onderzoek doen op diverse locaties.'

'Het is mooi dat door kruisbestuiving echt andere stappen zijn gezet'

Academische Werkplaats Reach-Aut

Huidige speerpunten:

- Risico en succesfactoren gedurende de levensloop
- Betere kwaliteit van leven door zorgnetwerken
- Kennis over genetica en autisme breed verspreiden
- Verbeteren van de samenwerking tussen zorg en onderwijs
- Zelfstandigheidsontwikkeling van jongeren binnen multiplex gezinnen
- Klinische crisisbehandeling voor mensen met autisme
- Ouderen met autisme

Meer informatie: Reach-aut.nl

Wat beter kan:

Kirstin Greaves-Lord: 'Samenwerken kan natuurlijk altijd meer en beter; momenteel hebben de betrokkenen slechts beperkt de tijd voor de gezamenlijke projecten en ligt dus in hun dagelijks werk toch het zwaartepunt bij activiteiten die het belang van primair hun eigen organisatie dienen. Als we echt meer het 'grotere geheel' willen dienen, dan zou dit grotere geheel ook een groter aandeel moeten krijgen in de tijd en aandachtspanne van de betrokkenen. We moeten dus manieren van financiering vinden die de inzet van alle betrokkenen (professionals en ervaringsdeskundigen) op voldoende schaal en termijn kunnen blijven dekken.'

Hilde Geurts: 'Het blijft lastig dat mensen verschillende typen kennis en verschillende belangen lijken te hebben en hierdoor ook verschillen in verwachting van wat kan en wat nodig is. Instellingen kunnen door grote bezuinigingen niet altijd de input leveren die ze zouden willen. En aangezien een project altijd meer tijd kost dan gepland, krijgen mensen er soms naar hun gevoel niet snel genoeg iets uit. Ook blijft het een aandachtspunt te zorgen dat iedereen daadwerkelijk gehoord wordt. Veel partijen zitten wel gezamenlijk rondom de tafel, maar juist de contacten met mensen die het straks om moeten zetten in beleid behoeven nog aandacht.'

Ambities voor de komende jaren:

Kirstin Greaves-Lord: 'Inhoudelijk is nu een aantal belangrijke thema's aan bod gekomen, maar dit is slechts het topje van de ijsberg. Behoorlijk wat thema's komen nu nog niet aan bod, zoals de overstap van voortgezet naar hoger onderwijs, vrijetijdsinvulling of vermindering van stigma. Allemaal thema's waarvan het belang vanuit verschillende hoeken wordt aangegeven, en die dus ook aandacht behoeven. Hierover wordt de komende tijd gezamenlijk een nieuwe agenda voor ontwikkeling, onderzoek en disseminatie (verspreiding van innovaties) opgesteld. Nu we de afgelopen jaren ook beter hebben geleerd en ervaren in welke vorm we het beste kunnen samenwerken aan zulke thema's, is mijn verwachting dat we in de komende jaren samen nog veel grotere stappen kunnen maken!'

Hilde Geurts: 'De AWA's werken al steeds meer samen en dat zal de komende jaren sterker worden. Waar de hoofdthema's nu deels gekozen zijn op basis van wat ook de partijen die middelen konden investeren dachten nodig te hebben, zou het mooi zijn als in het vervolg thema's gekozen kunnen worden op basis van een gezamenlijke brainstorm en prioriteiten van alle betrokken partijen. Dat is stap één en die stap zouden Reach-Aut en Samen Doen! gezamenlijk met de andere partijen moeten zetten. Stap twee is dan om hier ook financiering voor te krijgen. Dat wordt mogelijk nog een grotere uitdaging dan de eerste stap.'

De Academische Werkplaatsen Autisme zijn mede mogelijk gemaakt door:

